

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

CİLT : 9

Birinci içtima

1 . III . 1337 Salı

Münderecat

Sayfa		Sayfa	
1. — Zaplı sabık hulusası	2	kiram tarafından irad olunan nutuklar	8:12
2. — Âzayı kiram muamelâti	7	4. — Takrirler	12,13
1. — Reisisani intihabı	7,14	1. — Hakkâri Mebusu Mazhar Müfid	
3. — Nutuklar	2,7	Beyin, ordu kumandanlarına Meclisten bir	
1. — Meclis Reisi Mustafa Kemal Paşa-	2:7	teşekkürname yazılmasına dair takriri	12
nın ikinci içtima senesini açış nutku		2. — Karesi Mebusu Hasan Basri Beyin,	
2. — Hakkâri Mebusu Mazhar Müfid		İstiklâl marşı güftesinin Hamdullah Subhi	
Beyin, Meclis naâmine İsmet Paşa'ya teşek-		Bey tarafından kürsüden okunmasına dair	
kürü		takriri	12,13:14
3. — Erkânî Harbiyei Umumiye Reisi		3. — Saruhan Mebusu Reşad 'Beyin,	
ve Garp Ordusu Kumandanı İsmet Paşanın		celse sonunda Karesi Mebusu Abdülgefîr	
nutku		Efendi tarafından bir dua irad edilmesine	
4. — İkinci içtima senesini tes'iden âzayı	8	dair takriri	13,14

3. — Saruhan Mebusu Reşat Beyin, celse sonunda Kuresi Mebusu Abdülgafur Efendi tarafından bir dua irat edilmesine dair takriri

REİS — Yeni bir takrir var, Saruhan Mebusu Reşat Beyindir. (Bu mübarek Medisimizin içtimai nihayetinde Abdülgafur Efendi tarafından bir dua irat buyurulmasını arz ve teklif ederim) diyorlar. (Seriye Vekili Efendi var sesleri). Dua edilmesini kabul buyuranlar lütfen elliğini kaldırırsın... Kabul edildi.

Istiklal marşlarından bir tanesinin kürsüden okunmasına Heyeti Celile karar vermişti.

HAMDULLAH SUPHİ B. (Antalya) — Arkadaşlar, hatırlarsınız Maarif Vekâleti son mücadelelerimizin ruhunu terennüm edecek bir mars için şairlerimize müracaat etmiştir. Bir çok şirler geldi. Arada yedi tanesi en fazla evsafi haiz olarak görülmüş ve ayrılmıştır.

SALİH Ef. (Erzurum) — İsimleri nedir?

HAMDULLAH SUPHİ B. — Ayrıca arze dileekti. Yalnız vekâlet yapmış olduğu tetkikatta fevkalâde kuvvetli bir şiir aramak lüzumu hissettiği için ben şahsen Memet Akif Beyefendiye müracaat ettim ve kendilerinin de bir şiir yazmalarını rica ettim. Kendileri çok asıl bir endişe ile téreddüt gösterdiler. Bilirsiniz ki bu şirler için bir ikramiye vadedilmiştir halbuki bunu kendi isimlerine takrib etmek arzusunda bulunmadıklarını ve bundan çekindiklerini izhar ettiler. Ben şahsen müracaat ettim. Lâzım gelen tedabiri alırız ve icabeden ilâni yaparız dedim. Bu şartla büyük dînî şairimiz bize fevkalâde nefis bir şiir gönderdiler. Diğer altı şirle beraber nazarı tatkîkinize arzedeceğiz.

İntihab size aittir. Arkadaşlar reyimi ihsas ediyorum. Beğenmek, takdir etmek hususunda haizi hürriyetim. İntihabımı yapmışım, fakat sizin intihabınız benim intihabımı naksedebilir. Arkadaşlar bu size aittir efendim.

Istiklal marsı

1

Korkma sözmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
(Siddetli alkışlar)

Sönmenden yurdumun üstünde tüten en son ocağı.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

2

Catma; kurban olayım, çehreni ey nazlı hilâl,
Kahramanırkıma bir gül! ne bu şiddet, bu celâl?
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helâl...
Hakkıdır, hakka tapan, milletimin istiklâl:

(Alkışlar)

3

Ben ezelden beridir hür yaşamadım, hür yaşamı,
Hangi çığın bana zincir vuracakmış? şâşarm!
Kükremiş sel gibiym; bendimi çiğner aşaram;
Yırtırmagâlları, enginlere sığmam, taşaram.

4

Garbin âfakını sarılmışa çelik zırhlı divar,
Benim iman dolu göğüm gibi serhaddim var.
Uluslararası nasul böyle bir imanı boğar,
«Medeniyet» dediğin tek dişi kalmış canavar!

5

Arkadaş! yurduma alçakları uğratma, sakın.
Siper et gövdeni, dursun bu hayastıca akrn.
Doğacaktır sana vadettiği günler hâkkın..
Kim bilir belki yarın.. belki yarından da yakın.

(Alkışlar)

6

Bastiğın yerleri «toplak!» diyerek geçme, tanrı:
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehid oğlusun, incitme, yazıkta, atanı:
Verme, dünyaları alsanda, bu cennet vatanı.

(Alkışlar)

7

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki fedâ?
(Alkışlar)

Süheda, fışkıracak, toprağı suksak süheda!
Canı, cananı, bütün varımı alırm da hâda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

(İnşaallah sadaları)

8

Ruhumun senden, ilâhi sudur ancak emeli,
Değmesin mabedimin göğsüne namahrem eli.
Bu ezanlar - ki şahadetleri dinin temeli -
Ebedi yurdumun üstünde benim inlemeli.

9

O zaman vecdile bin secede eder - varsa - tasım,
Her cerihamdan, ilâhi boşanıb kanlı yaşam,
Fışkırır ruhu mücerret gibi yerden naşım;
Ozaman yükselerek arşa değer belki başım.

(Alkışlar)

10

Dalgalar sen de şefahat gibiz ey şanlı hilâl!
 Okum artık dökülen kanların hepisi helâl.
 Ebedîyyen sana yok, ırkuma yok izmihâl:
 Hakkîdir hür yaşamış, bayraqının hürriyet;
 Hakkîdir; hakka tapan, milletimin istiklâl.

(Sürekli alkışlar)

REIS PASA — Efendiler tasnifi ârâ neticesi böyle zuhur etmiştir: 82 rey Celâlettin Arif Bey, 80 rey Adnan Bey kazanmışlardır. Yalnız bir rey pusulasına iki isim yazılmıştır. Hem Celâlettin Bey ve hem Adnan Bey bunun için

intihabta bir sakatlık olmuştur. Bu dahi olmasa 171 kişi reye iştirak etmiştir. Buna nazaran nüسابı ekseriyet 86 dir. O halde her iki zatin kazanmış oldukları rey noksandır. Tensip ederseniz intihabı yerine bırakalmıştır.

Efendim yarın öğleden sonra saat üçte içtima etmek üzere celseyi tatil ediyorum. Kabul buyurdugunuz gibi Abdülgafur Efendi Hazretlerinin duasına âminhan olahim... (Müteakiben Abdülgafur Efendi tarafından dua edilmiştir.).

Kapanma saatı : 6 Saat